

Nelze-li dosáhnouti souhlasu všech účastníků, odkázaných na dosud nevyčerpanou část úvěru, k jejímu vydání vymáhajícímu věřiteli, jest prokázati její jsoucnost rozsudkem.

(Rozh. ze dne 9. května 1931, R I 192/31.)

Ve zrušovacím usnesení rekursního soudu ze dne 3. září 1930 a v napotomním usnesení prvního soudu ze dne 3. prosince 1930 bylo stanoveno, že se na úvěrovou pohledávku vymáhající věřitelky přikazuje 4.391 Kč a z fruktifikačních úroků 140 Kč 45 h a že tyto částky mají býti podle § 224, druhý odstavec, ex. ř. na úrok uloženy a vydány jen na provoplatnou poukázku exekučního soudu, ježto nárok vymáhající věřitelky, dotčený co do 4391 Kč odporem dalších knihovních věřitelů, nebyl zřejmý ani z pozemkové knihy ani ze spisů. K rekursu vymáhající věřitelky uznal rekursní soud usnesením ze dne 24. prosince 1930, že ony částky mají býti hotově vyplaceny vymáhající věřitelce, ježto ověřeným výpisem z jejích knih byl prý její nárok dodatečně prokázán.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Částky, o něž tu jde, byly nevyčerpanou částí úvěrové pohledávky a fruktifikačními úroky na ni připadajícími. Této části pohledávky bylo při rozvrhovém roku odporováno zadnější věřitelkou proto, že není po právu. Rekursní soud v usnesení ze dne 3. září 1930 vyložil, že k osvědčení, že v rámci úvěrové hypoteky vznikla nová pohledávka, nestačil prostý výpis z věřitelčiných knih předložený při rozvrhovém roku. Ale totéž platí i pro ověřený výpis z jejích knih. Je jím nejvýše dokázáno, že výpis souhlasí s knihami, ale nikoli vznik další pohledávky v rámci úvěrové hypoteky. Na tom nic nemění, že v rozhodnutí rekursního soudu ze dne 3. září 1930 bylo — mylně — vysloveno, že důkaz knihami mohl by býti nahrazen ověřeným výpisem z knih, ježto to bylo vysloveno jen v důvodech, jež nenabývají moci práva. Nebude-li dosaženo souhlasu všech účastníků, odkázaných na tuto dosud nevyčerpanou část úvěru, k jejímu vydání vymáhající věřitelce, bude nutno prokázati její jsoucnost rozsudkem (srovn. rozhodnutí Gl. U. n. ř. 7425 a sb. n. s. čís. 7869). Protože tento průkaz nebyl dosud podán, bylo dovolacímu rekursu vyhověti a uznati, jak je ve výroku uvedeno.

Čís. 10773.

Príslušnost podle § 51 čís. 2 j. n.

Civilního inženýra nelze pokládati za obchodníka. Lhostejno, že určité osoby zaměstnané u civilních inženýrů podléhají zákonu o obchodních pomocnících.

(Rozh. ze dne 9. května 1931, R I 214/31.)

Žalobce opřel žalobní nárok na zaplacení 1.978 Kč o to, že byl zaměstnán v kanceláři žalovaného jako civilního inženýra pro kreslířské práce za měsíční plat 800 Kč, a že bylo výslovně ujednáno, že služební poměr jest služebním poměrem podle zákona o obchodních pomocnících, a domáhal se na žalovaném zaplacení mzdy za zákonnou výpovědní lhůtu. Žalovaný vznesl námitku věcné nepříslušnosti, poněvadž jest pro řešení tohoto sporu příslušný obchodní soud podle § 51 č. 2 j. n. Soud první stolice (okresní civilní soud v Praze) zamítl námitku věcné nepříslušnosti. D ů v o d y: Podle ustanovení § 51 druhý odstavec j. n. patří před samostatné obchodní soudy spory z obchodních věcí, uvedených v § 39 uvoz. zák. k obchodnímu zákoníku ze dne 27. prosince 1862, čís. 1 ř. zák. z r. 1863, pokud věc nenáleží před soud živnostenský. Podle ustanovení § 39 cit. uvoz. zák. před soudy obchodní náležejí rozepře, z právního poměru obchodníků k obchodním pomocníkům a k jiným osobám v jejich živnosti zaměstnaným, které nekonají služby jen čeledínské. Za obchodníka podle § 4 cit. uvoz. zákona k obchodnímu zákoníku má býti podle obchodního zákoníka pokládán ten, kdo po živnostensku provozuje obchody. Randa definuje pojem obchodníka tak, že za obchodníka podle obchodního zákona jest pokládati toho, kdo vlastním jménem a po živnostensku provozuje některý z obchodů v čl. 271 pod čís. 1—4 nebo v čl. 272 pod čís. 1—5 uvedených. Soud nepovažuje civilního inženýra za obchodníka podle obchodního zákoníka. Následkem toho pokládá se za příslušna k rozhodnutí tohoto sporu přes to, že mezi stranami byla uzavřena smlouva pracovní, která se opírala o zákon o obchodních pomocnících. R e k u r s n í s o u d vyhověl námitce věcné nepříslušnosti a odmítl žalobu. D ů v o d y: Stěžovatel dovozuje, že žalovaný jest podnikatelem staveb a civ. aut. kulturním inženýrem, že provádí meliorace rybníků, polností v důsledku živnostenského oprávnění a že jest proto obchodníkem. K vyzvání předložil žalovaný živnostenský list z 20. listopadu 1928, z něhož je patrné, že opověděl dne 14. srpna 1928 provozování podnikatelství staveb a že opověď tato jest zaznamenána v rejstříku svobodných živností. Tím má rekursní soud za zjištěno, že živnost žalovaného podléhá živnostenskému řádu, že jde o spor živnostenského podnikatele a jeho zaměstnance, k jehož vyřízení jest příslušný soud živnostenský (§§ 2, 41 zák. o obch. pom.). Rozhodnutí živnostenského soudu ze dne 6. února 1930 předpokládá, že žalovaný jest jen civilním inženýrem, žalovaný však ve skutečnosti jest též podnikatelem staveb a oprávněným živnostenským podnikatelem.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Procesní soud první stolice právem zamítl námitku věcné nepříslušnosti, neboť civilního inženýra nelze pokládati za obchodníka. K námitce žalovaného v jeho rekursu, že jest podnikatelem staveb, že provozuje meliorační stavby po živnostensku a že jest proto obchodníkem, nelze přihlídnouti, poněvadž nebyla přednesena v řízení před soudem první

stolice (§ 482 první odstavec c. ř. s.). Z ustanovení, že určité osoby zaměstnané u civilních inženýrů podléhají zákonu o obchodních pomocnících č. 20/10 ř. zák., nelze vyvozovati, že jest tyto inženýry zařaditi mezi obchodníky, neboť § 2 (1) uvedeného zákona výslovně stanoví, že se »ustanovení tohoto zákona vztahují dále na služební poměr osob, které jsou ustanoveny převážně k vykonávání kupeckých nebo vyšších nekupeckých služeb v provozování závodu, podniku neb ústavu níže uvedeného druhu, byť i podnikatel neb ústav nebyl kupcem ve smyslu obchodního zákoníka«. Mylný jest však i názor rekursního soudu, že k vyřízení tohoto sporu je příslušný živnostenský soud. Jak vyplývá ze spisů živnostenského soudu, podal žalobce žalobu původně u tohoto soudu, žalovaný i tam vznesl námitku nepřislušnosti a usnesením ze dne 6. února 1930 byla žaloba odmítnuta pro nepřislušnost živnostenského soudu a vyslovena příslušnost řádného soudu. Toto usnesení nabylo právní moci, a jsou jím tudíž řádné soudy podle třetího odstavce § 42 j. n. a podle § 24 zák. o živn. soudech vázány. Jak vyplývá z obsahu onoho rozhodnutí bylo mezi stranami nesporno, že žalobce byl zaměstnán jako kreslič při výpomocných pracích geometrovských u žalovaného, který jest civilním inženýrem a na základě úřední autorisace provádí práce civilně inženýrské a geometrovské. Ani v tomto ani v onom sporu nebylo tudíž namítáno, že žalovaný jest podnikatelem staveb, a že žalobce jest zaměstnán v tomto podniku.

Čís. 10774.

Proti zrušovacímu usnesení rekursního soudu (§ 527, druhý odstavec, c. ř. s.) jest přípustný dovolací rekurs, i když nebyla vyhrazena pravomoc, není-li (opětovný) výslech stran nutný.

Předpisu § 251 ex. ř. o nezabavitelnosti určitých věcí jest dbáti i při exekuci na nárok na vydání věcí, a to již před prodejem a před vydáním věcí.

(Rozh. ze dne 9. května 1931, R I 321/31.)

Dlužník navrhl, by byla zrušena exekuce zabavením nároku na vydání svršků náležejících dlužníku, ježto jde o svršky vyloučené z exekuce podle § 251 ex. ř. Soud první stolice návrh zamítl, rekursní soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc prvnímu soudu, by znovu rozhodl o návrhu na zrušení. Důvod y: Stížností domáhá se povinná strana zrušení napadeného usnesení a nového rozhodnutí o jejím návrhu na zastavení exekuce a uplatňuje, že ustanovení § 251 ex. ř. nepřipouští exekuci co do svršků tam uvedených vůbec, takže platí toto ustanovení zákona i při zabavení a přikázání nároku na vydání svršků tohoto druhu. S názorem tímto jest souhlasiti, ježto ustanovení § 251 ex. ř. jest rázu všeobecného a neobmezuje se jen na exekuce na movitosti. Jest jen otázkou, zda se návrh na vyloučení svršků z exekuce z důvodu § 251 ex. ř. v tomto případě stal ještě za řízení exekučního, an by jinak byl vyloučen. Jde o exekuci zabavením a přikázáním nároku na vy-